

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI saziv

Jesenje Zasedanje

Komisija za zdravstvo, rad i socijalno staranje
Sednica br. 29
Zgrada Skupštine, sala N - 302
Priština, 21. novembar, 2018. godine, u 10:00 časova

Z A P I S N I K

Sednici su prisustvovali: Besa Baftiu, Fatmire Mulhaxha-Kollçaku, Enver Hoti, Flora Brovina, Bekim Haxhiu, Miljana Nikolić i Fikrim Damka.

Odsutni: Drita Millaku, Haxhi Avdyli, Time Kadrijaj i Naser Rugova.

Pozvan: Skender Reçica, ministar Ministarstva rada i socijalne zaštite.

Ostali učesnici: Brikenë Hoxha – KIS, Donat Dedi, KIS i medije.

Sednicom je predsedavala, Besa Baftiu, predsednica Komisije

DNEVNI RED:

- 1. Usvajanje dnevnog reda;**
- 2. Usvajanje zapisnika sa sednica održanih 24.9.2018 i 10.10.2018;**
- 3. Sastanak s ministrom Ministarstva rada i socijalne zaštite, g. Skender Reçica**
  - kašnjenja u ispunjavanju zakonodavne agende;
  - budžetske projekcije Ministarstva rada i socijalne zaštite za 2019. godinu;
  - Primena Zakona o licima silovanim tokom rata;
  - Reforma penzijskog sistema Kosova;
- 4. Razno.**

- 1. Usvajanje dnevnog reda;**

Dnevni red se usvojio bez promena.

- 2. Usvajanje zapisnika sa sednica održanih 24.9.2018 i 10.10.2018;**

Zapisnici sa sednica održanih 24.9.2018 i 10.10.2018, usvojeni su bez zamerki.

3. Sastanak s ministrom Ministarstva rada i socijalne zaštite, g. Skender Reçica

- kašnjenja u ispunjavanju zakonodavne agende;
- budžetske projekcije Ministarstva rada i socijalne zaštite za 2019. godinu;
- Primena Zakona o licima silovanim tokom rata;
- Reforma penzijskog sistema Kosova.

Besa Baftiu, predsednica, navela je da kao Komisija napravili smo plan rada u skladu sa zakonodavnim planom koji nam dolazi iz Vlade. Prema ovom planu, Nacrti Zakona koji dolaze iz vaše oblasti kasnili su dosta. Nacrt Zakon o penzijskim šemama finansiranim od strane države, trebao je da se dostavi Skupštini u aprilu ove godine za izmene i dopune, ali to se nije desilo. Koji je razlog za ova kašnjenja?

Koji su bili vaši zahtevi za Vladu, koji se tiču budžetske projekcije za 2019. godinu, i koliko su se iste prihvatile od strane Vlade? Napravljena je jedna budžetska analiza za razmatranje projekt budžeta za 2019. godinu od strane NDI-a, za ministarstvo rada i socijalne zaštite, gde se vidi da 26% budžeta ide vašem ministarstvu. Isto tako, dosta veliki iznos ide i za penzijske šeme. U ovoj analizi vidi se povećanje broja zaposlenih u Inspektoratu Rada, a ima i porasta za 10 milion evra za paraplegičare i tetraplegičare, a takođe ima i porasta osoblja i u vašem ministarstvu. Recite nam zašto je ovaj porast, i zašto nema porasta budžeta i kod ostalih kategorija?

Što se tiče primene Zakona za lica silovana tokom rata, zašto ima kašnjenja u razmatranju aplikacija, dok reforma penzijskog sistema, iako smo skeptični po tom pitanju kako i kada će se ista izraditi.

Skender Recica, ministar, rekao je da u zakonodavnoj agendi Ministarstva rada i socijalne zaštite, koja je usvojena krajem 2017. godine, kao ministarstvo predvideli smo da Skupštini dostavilo sedam Nacrta Zakona i jednu izmenu i dopunu, koja se tiče Zakona o penzijskim šemama finansiranim od strane države. S uzimanjem mandata identifikovali smo da član osam, koji se tiče duplih penzija, treba se izmeniti i dopuniti jer je diskriminatoran, međutim bile su budžetske implikacije koje su nam onemogućile početak izmene i dopune ovog Zakona.

Zahteve koje smo uputili i Ministarstvu finansija za budžet 2019. godine, u velikoj meri su prilagođeni. Budžet za sledeću godinu biće 465,809 milion evra. Predvideli smo povećanje osoblja, konkretnije inspektore za 15 pozicija, za plate i dnevnice, budžet je 5,253 miliona, za subvencije i transfere je 456 milion evra, gde su obuhvaćene i penzijske beneficije, itd.

Za osnovne penzije, dodato je 20 miliona evra, invalidske penzije su smanjenje za 2,7 milion evra jer jedan deo prelazi kod paraplegičara i tetraplegičara, 10 miliona evra su dodata za doprinosne penzije, porodična penzija je povećana za 3,3 milion evra. Socijalna pomoć je smanjena za 1,3 milion evra, kod penzija veterana povećan je budžet za 1,8 milion evra dok ratne invalidske penzije povećan je budžet za 1,5 miliona evra.

Ministarstvo sprovodi Zakon o silovanim licima tokom rata i kako bi se sprovele odluke u vezi s ovim procesom, predviđeno je 1 milion evra za 2018. godinu, dok 800 hiljada evra za 2019-2020. godinu. Sekretarijat komisije je svega primilo 827 aplikacija, dok 148 su razmotrenih slučajeva, priznat im je status žrtve, kojom prilikom većina ovih lica su počela da primaju svoje penzije. Postoje nekoliko slučajeva na ponovnom razmatranju kao posledica žalbi.

Na Kosovu još nemamo penzijski sistem koji je prikladan. Na žalost imamo penzijske šeme koje su se ad-hoc stvorile, ono što je evidentirano jeste da Kosovo nije postiglo konsolidovati jednu šemu socijalnog osiguranja. Postoji nedostatak izvornog zakona, ima neusaglašenosti šema, finansijske nedovoljnosti, postoji zastarela struktura i sve ovo nas dovodi do reformi penzijskog sistema.

Fatmire Kollçaku, rekla je da podela socijalne pomoći za porodice, čija deca prevazilaze uzrast od pet godina je diskriminacija nad decom. Isto tako i reformisanje penzijskog sistema je urgentno pitanje.

Treba se srediti i pitanje ugovora o radu. Vidimo da se dešavaju smrti na radnom mestu, a da isti ne figuriraju nigde. Poslodavci stižu koristi na plećima zaposlenih, veća privrženost inspektora treba biti takva da kada odu da ih posete, ne kada se slučaj desi, već da spreče tu pojavu. Vaše ministarstvo treba da ima fokus i kod lica koja imaju teške bolesti, kako bi uživali s naplaćenim bolovanjem tokom primanja hemoterapije.

Flora Brovina, naglasila je da procenjuje ministarstvo rada i socijalne zaštite kako jedno ministarstvo s brojnim problemima. Svaki ministar koji je bio na vlasti nije uradio ono što se od istog očekivalo. Što se tiče socijalnih osiguranja, od nas poslanika se zahtevalo već 15 godina postojanje socijalnog osiguranja, jer bi isti sredili i porodijski odmor. Ako ovo nije regulisano s zakonom koji sledi, mi ne znamo gde ćemo uzeti novac za dečije dodatke. Reforma penzijskog sistema počela je naopako. Na osnovu dokumenata, kada sam bila izbačena 1990.godine, ja sam imala 16 godina radnog staža, dok nakon rata, radnog staža ima 13 godina. Gde su otišle tih 16 godina radnog staža?

Učestvovala sam u prikupljanju podataka žena seksualno zlostavljanim, koje nazivam zločin protiv čovečanstva, i u izradi ovog zakona, bilo je dosta propusta i komisija je uzela to nad sobom da prepravi isti, i kada sam bila predsedavajuća radne grupe i počevši od ove tačke, ja ne smatram ovaj zakon dobrim, a za koji sam se nadala da će biti više funkcionalan.

Broj aplikacija nije mali, međutim rezultat nije veliki. Ova lica nisu imala potrebu da dobiju penzije, ova lica su zahtevala da rade putem socijalnih preduzeća putem drugačijih načina formalnog zapošljavanja, kako bi smo istim sačuvali dostojanstvo i da se one među nama osećaju vrednim a ne da ih svakog meseca podsećamo na razlog zašto one dobijaju taj novac.

Bekim Haxhiu, rekao je da se u tom ministarstvu više govori o penzijama nego o pitanjima zapošljavanja. Mi smo pri kraju godine i u zakonodavnoj agendi smo čekali bar koncept dokument za novi penzijski sistem, kako bi smo ga razmotrili, ali se to nije desilo.

Imali smo nekoliko primedbi u zadnje vreme od strane bivših vojnika OSK-a kao i od stane porodica palih boraca, jer su im se prekinule penzije. Zakon o penzionisanju pripadnika OSK-a je izrađen samo za tu kategoriju i oni trebaju uživati u svojoj penziji, i prema Zakonu kao i članu 11., iako su u radnom odnosu u javnom ili privatnom sektoru, zašto im je onda prekinuta penzija?

Na kraju gospodine ministre verujem da ste informisani s slučajem Emine Biringjiku, zaposlene u vašem ministarstvu, koja svojim poslom u okviru vašeg ministarstva državi je uštedela 1 milion evra, u vreme kada članovi porodica preminulih su dobili penzije. Gđa. Biringjiku se suočava sudom za jedno njeno pravo koje joj je ministarstvo negiralo. Ja bih hteo da se vi lično pobavite ovim, jer s ovakvom diskriminacijom koja se vrši onima koji štede državu demotivirate ostale zaposlene.

Predsednica, rekla je da nije pravedno da im se zaustavi penzija, pogotovo porodicama palih boraca, već je trebalo da im se nađe urgentno rešenje.

Kada ste rekli da budžetske projekcije za 2019. godinu, u velikoj meri su uzete u obzir, interesuje me da li su se ova dva Nacrta zakona koja su predviđana proizaći iz koncept dokumenta, kao što ste naveli osnovnu penziju za Penzijski sistem i nacrt zakona o socijalnom osiguranju, da li su isti predviđeni budžetom za sledeću godinu, i kada vi predviđate da ova dva nacrta Zakona budu prosleđena Vladi?

Zakon o licima silovanim tokom rata znamo da postoji komisija koja se sastoji od 9 članova, i znamo da je jedan član iz Instituta za ratne zločine. Koliko mi imamo znanja ovaj Institut je zatvoren, da li se ovo lice zamenilo ili nastavlja biti isti? Što se tiče budžeta, vrlo mali iznos ide za zapošljavanje. Znam da u vašem vladajućem planu je bilo da u svakoj porodici u kojoj nema zaposlenih da se najmanje jedan član zaposli, šta ste postigli u ovom smeru, i koji je broj tih porodica gde im se jedan član zaposlio?

Skender Recica, ministar, rekao je da naravno da rade na socijalnoj pomoći, koja je sređena Zakonom koji nije ispunjen, od 2002. godine, i nasleđen je taj sistem socijalne pomoći i zajedno sa Svetskom bankom pred završetak godine izaći će s preporukama kako pristupiti ovom Zakonu. Kriterijum je da čim dete napuni 5 godina da im se zaustavi dodela dodatka i mi trebamo primeniti te kriterijume, ali u agendi za sledeću godinu je izmena i dopuna reformi socijalnih šema.

Priznanje radnog staža s trenutnim zakonom penzijskog sistema, penzijskih šema finansiranih od strane države, ima nejasnoća vezano za priznanje staža. Mi smo predvideli da u ovom koncept dokumentu i u izvornom zakonu koji će izaći u penzijskom sistemu, da se prizna staž svih onih koji su proterani nasilno s radnog mesta tokom '90-'99-ih.

Pri kraju je postupak za slanje u Vladi nacrtu zakona o porodiljskom odmoru i u stvarnosti je jedan zakon koji će unaprediti ženu na tržištu rada i izradili smo jasne odredbe, gde se stvara jedna sigurnost da žena ima ulogu na tržištu rada.

Za porodilje smo predvideli, da 3 prva meseca od poslodavca im se plaća 70% plate, za šest meseci da im se plati 50% od države i tri meseca je nenaplaćeno.

Što se tiče kolektivnih ugovora, trebaju biti van zakona i kao takva biće usvojena u novembru. Mi u stvarnosti nemamo socijalna osiguranja. Ja verujem da sa reformom i nacrtom Zakona o Socijalnom osiguranju i stvaranju fondova za socijalna osiguranja, biće prva osnova početka instalacije socijalnog osiguranja u zemlji.

Što se tiče žrtava seksualnog nasilja tokom rata, za dosta kratak vremenski period od uzimanja mandata u septembru do februara ove godine, državna komisija je postala funkcionalna sa svim podzakonskim aktima, s čitavim budžetom i postavili smo na funkciji jednu komisiju koja godinama nije bila funkcionalna.

U MRSZ-u, ne govori se samo o penzijama, već dosta i o poslu i to je izazov sam po sebi, pitanje nezaposlenosti na osnovu statistika, 30% su nezaposleni i mi neprekidno težimo da stopa nezaposlenosti bude niža, ali se ovo pitanje ne može regulisati jednim mandatom. Postoje 95 hiljada lica koja traže posao registrovanih u zavodu za zapošljavanje a sa druge strane imamo biznise koji se žale da nemaju stručne radnike koji su njima potrebni i ovde se vidi da nešto nije funkcionisalo kako treba. Mi kao ministarstvo, radimo na nacionalnom planu za orijentisanje mladih za stručno osposobljavanje, kako bi smo orijentisali mlade u karijeri na osnovu potreba tržišta rada.

Ja sam se suočavao sa situacijom, gde generalni revizor u izveštajima revizije za 2016-17 godinu, dve uzastopne godine je konstatovao prekršaj, čak je to smatrao i teškim prekršajem, i u 2015-16. godini kao ugrožavanje budžeta preko 700 hiljada evra, i ta preporuka, taj nalaz generalnog revizora je uzastopno kasnio u Skupštini Kosova.

Mi radimo na primeni jedne odluke institucije koje je glasalo i Skupština, i sa sažaljenjem moram reći da se tu tačno navodi pravo penzija OSK-a., ali s Zakonom o kategorijama koje proizlaze iz rata postoje ograničenja. Osam su zakona koji sređuju oblast penzija, koji nisu međusobno usklađeni jer jedan zakon daje jedno pravo drugi to isto zabranjuje.

Slučaj radnice koje je g. Haxhiu spomenuo, bez da ulazim u detalje, ja poštujem angažovanje svakog zaposlenog u ministarstvu rada i socijalne zaštite i cenim svaki doprinos istih, jer što se

tiče posla, mi ne možemo govoriti o nijednom uspehu, ukoliko ne poštujemo radnika. Gospođa u pitanju je u toku sudskog postupka.

Što se tiče komisije za silovana lica tokom rata, sastav Komisije je usvojen u Vladi i ukoliko postoji prigovor za nekog od članova komisije, trebate nas obavestiti.

Flora Brovina, rekla je da stanje socijalnih centara i njihov položaj nakon promene ili decentralizacije je dosta otežano. Imamo brojne žalbe da im budžet nije dovoljan, isto tako postoje problemi s kadrom i interesuje me da znam da li ste sarađivali sa tim opštinama?

Skender Recica, ministar naglasio je da funkcionisanje socijalnih centara nakon odvajanja od ministarstva rada, je u vrlo lošoj situaciji, ovi centri su postali deo opština, ali osim što su odvojene od rukovođenja ministarstva rada, nisu dobile niti kakvu drugu pomoć od strane opština jer nisu imale dovoljno budžeta.

Pre nekoliko dana na zadnjom sastanku Vlade, usvojen je i koncept dokument Zakona o finansijama lokalne vlasti, gde je predviđen poseban budžet za socijalne centre.

Bekim Haxhiu, naglasio je da što se tiče socijalne šeme, ima žalbi, jer ako jedno lice nađe posao u roku od tri meseci istom se zaustavlja socijalna pomoć, i u trenutku ako ostavi posao, kako bi se vratio u socijalnoj šemi ima potrebu za brojne dokumente i zbog toga većina vole da rade na ilegalan način, kako se ne bi kasnije suočavali sa ovim poteškoćama.

Što se tiče zakona, niti jedan zakon u Parlamentu Kosova ne dolazi a da ne bude prosleđen u Pravnoj kancelariji Ministarstva rada i socijalne zaštite, međutim nastavak izrade zakona se i dan danas dešava, uz to da ne obuhvataju poslanike u početnim fazama.

Pravo je ministarstva da izradi koncept dokument i nacrt u početnim fazama, ali maksimum gde se može intervenisati u amandmanima u Skupštini Kosova je do 40%, dok zakon ima 100 članova, mi možemo samo četrdeset amandmana napraviti. Ovo je naše pravo kao poslanici, i mi ne možemo promeniti zakon i ne možemo kriviti poslanike što ministarstvo prethodno su pripremili slabe zakone.

Skender Recica, ministar, naglasio je da ako se gleda u suštini, socijalna pomoć se dodeljuje porodici. Imamo dve kategorije koje se podržavaju socijalnom pomoću: prva kategorija su porodice koje nemaju niti jednog člana sposobnog da radi, i imamo drugu kategoriju gde je najmanje jedan član sposoban za rad, i ukoliko se samo jedan dan zaposli neki od članova, njemu se prekida socijalna pomoć. Postoji postupak kako se može vratiti lice na socijalnu pomoć i mi ne možemo izaći van tih kriterijuma i nakon izveštaja kojeg ćemo predstaviti unutar ove godine, zajedno sa Svetskom Bankom, biće to pitanje koje ćemo tretirati s uredbom za sledeću godinu.

Kod izrade zakona ja se slažem da se možda trebaju obuhvatiti i parlament u ranim fazama izrade nacrta zakona, ali u stvarnosti pravi stručnjaci rade po određenim postupcima i postoji uredba i kako takvu je moramo sprovesti.

Fatmire Kollçaku, rekla je da je ranije navela plaćeni odmor za lica s teškim bolestima. Ne postoji potreba da imamo jedan postojeći fond, za lica koja primaju hemoterapiju jer je dovoljno da se istima ne prekine plata.

Predsednica, rekla je da je evidentno pitanje koje je gđa. Fatmire navela, da na radnim mestima lica koja primaju hemoterapiju su već u završnoj fazi bolesti, oni su obavezni da idu na svoja radna mesta i ako njihov doprinos je nemoguć, imajući u vidu njihovo zdravstveno stanje.

Skender Recica, rekao je da smo na dobrom putu da uputimo pitanje kolektivnih ugovora. I veruje da će Komisija proslediti izveštaj unutar ove nedelje, i da sledeće nedelje, misle da isti predstave pred ESS (Ekonomsko socijalnom savetu) za usaglašeno usvajanje, gde će se u stvarnosti i ovo pitanje tretirati.

3. Razno

Predsednica, je obavestila da 4.11.2018. godine, biće održano javno saslušanje za Inspektorat Rada, dok 5.11.2018. godine, na sednici Komisije biće pozvan ministar zdravstva g. Uran Ismaili.

Sednica je završena u 12:10 časova.

Pripremlilo:

Osoblje za podršku Komisije.

Predsednica Komisije,

Besa BAFTIU